

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาวะโลกาภิวัตน์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาอย่างกว้างขวาง และรวดเร็ว การขยายตัวทางการศึกษาค้นคว้า การวิจัย และวิทยาการต่าง ๆ ทำให้เกิดความต้องการ การกำลังคนขั้นสูง การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการวางรากฐาน การพัฒนา ประเทศ เป็นการศึกษาที่เน้นการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง การพัฒนาความรู้ หรือการสร้าง องค์ความรู้ใหม่ นักศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ รักการอ่าน ติดตาม ข่าวสารรวมทั้งติดตามความเป็นไปของสังคมทั้งสังคมไทย และสังคมโลก เปิดโอกาสตนเองให้ใช้ ความรู้ ความสามารถ และแสดงความคิดเห็นในด้านการพูด การฟัง และ เขียนทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ มีส่วนในการวิจัยหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อเปิดโลกทัศน์ และรับรู้วิทยาการใหม่ๆ ที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ (ทบวงมหาวิทยาลัย 2540: 1-2) มีความเป็นนักวิชาการ ประยุกต์ใช้ความรู้เป็น และมี คุณธรรมของนักวิชาการ และความเชี่ยวชาญเฉพาะในแต่ละสาขาต่างๆ (ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ 2543: 8)

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Master of Business Administration) ซึ่งนิยมเรียก ย่อว่า หลักสูตรเอ็มบีเอ (M.B.A) เป็นหลักสูตรที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง มีสถาบันการศึกษา เปิดสอนหลักสูตรนี้จำนวนมาก ผลการวิจัยของ นิยุทธิ์ กรุงวงศ์ (2546: 86) พบว่าโดยทั่วไปมี วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อผลิตมหาบัณฑิตมีความรู้ในหน้าที่หลักสำคัญของธุรกิจ และ สามารถนำไปใช้ในการบริหารธุรกิจให้ประสบความสำเร็จบัณฑิตต้องมีความรู้ทั่วไปทางธุรกิจ รู้หน้าที่หลักที่สำคัญของธุรกิจ มีความสามารถในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอก ของธุรกิจ และสามารถนำความรู้ไปวางกลยุทธ์ธุรกิจทั้งในระยะสั้น และระยะยาว เพื่อแข่งขันกับ ธุรกิจอื่นๆ ทั้งภายใน และภายนอกประเทศได้จึงจำเป็นต้องติดตามข้อมูล ข่าวสารทันต่อเหตุการณ์ อยู่เสมอ

อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งการเรียนรู้ แหล่งข้อมูล และข่าวสารที่ทันสมัย กว้างขวาง และ หลากหลาย โดยมีบริการเว็บไซต์ไว้ได้เว็บ เป็นที่นิยมอย่างสูงในปัจจุบัน เพราะเข้าถึงกลุ่มผู้สนใจได้

ทั่วโลก และสามารถเผยแพร่ได้ทั้งข้อมูลตัวอักษร ข้อมูลภาพ ข้อมูลเสียง และภาพเคลื่อนไหว เทคนิคการนำเสนอที่หลากหลาย สามารถเชื่อมโยงข้อมูลไปยังเว็บอื่นๆ ในระบบเครือข่ายอันเป็นที่มาของคำว่าไฮเปอร์เท็กซ์ (hypertext) นอกจากนี้ยังมีบริการบนอินเทอร์เน็ตที่แพร่หลาย เช่น บริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ บริการสนทนาออนไลน์ บริการกระดานข่าว บริการถ่ายโอนข้อมูล บริการเข้าถึงระบบที่อยู่ห่างไกล บริการเว็ลด์ไวด์เว็บ และบริการโกเฟอร์

อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับการเรียนรู้ และได้รับการนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาอย่างแพร่หลายและมีแนวโน้มว่านำมาใช้มากขึ้น มีการศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในประเด็นต่าง ๆ เช่น กลุ่มอาจารย์ มีงานวิจัยที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของอาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ธีรยศถ์ อุดมมณีธนกิจ 2544) กลุ่มอาจารย์กับนักศึกษา มีการศึกษาการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตของนักศึกษา อาจารย์ (เสกสรร สายสีเสด 2542; ھرรษา วงศ์ธรรมกุล 2540) กลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีงานวิจัยที่ศึกษาสภาพปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อการศึกษาค้นคว้าและวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง (สมเล็ก ลีลาประจักษ์ 2540) และการเปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากสื่ออินเทอร์เน็ตของนักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร (อรพิน จิรวฒนศิริ 2540) กลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีงานวิจัยศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ต (เพ็ญทิพย์ จิรพินนุสรณ์ 2539; วัชรเดช จันทวิบูลบุตร 2545; องอาจ ฤทธิทองพิทักษ์ 2539; ชาติรส การะเวก 2544; ศิริประภา ศรีสุริยจันทร์ 2545; นาริรัตน์ สุวรรณวาริ 2542; ผุสดี นนทคำจันทร์ 2542; วันชาติ ภูมิ 2544; รุ่งอรุณ ผาสุกสกุล 2542) และปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ต (มูทิตา นนทรี 2543; จิรชา เถาทอง 2541)

อินเทอร์เน็ตมีทั้งประโยชน์ และโทษการได้รับประโยชน์หรือโทษเนื่องจากพฤติกรรมจริยธรรมของผู้ใช้ ซึ่งมีทั้งด้านบวก เช่น คัดลอกข้อความบนอินเทอร์เน็ตโดยระบุแหล่งอ้างอิงเป็นศูนย์กลางเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ไม่เข้าไปในเว็บไซต์ที่ให้บริการสลาकिनแบ่งที่ผิดกฎหมาย ไม่เผยแพร่บทความ หรือถ้อยคำที่ขั้วทางเพศ พฤติกรรมจริยธรรมด้านลบ เช่น นำภาพจากอินเทอร์เน็ตโดยไม่ระบุแหล่งอ้างอิง เข้าไปอ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่น เข้าไปดูข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวของผู้อื่น เล่นเกมในเว็บไซต์ที่สนับสนุนให้มีการเดิมพันเงินรางวัล เข้าไปในเว็บไซต์ ที่มีภาพอนาจารเข้าไปในเว็บไซต์ที่เผยแพร่ภาพของเด็ก และเยาวชนในลักษณะที่ไม่เหมาะสม การพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ตด้านบวกจะช่วยให้นักศึกษาได้รับประโยชน์อย่างยิ่งทั้งในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา การทำงาน และชีวิตส่วนตัว และจรรโลงสังคมสู่สังคมภูมิปัญญา และการเรียนรู้อย่างแท้จริง จากเหตุผลดังกล่าว และกอบปรักกับยังไม่มีการวิจัยในประเทศ ที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขา

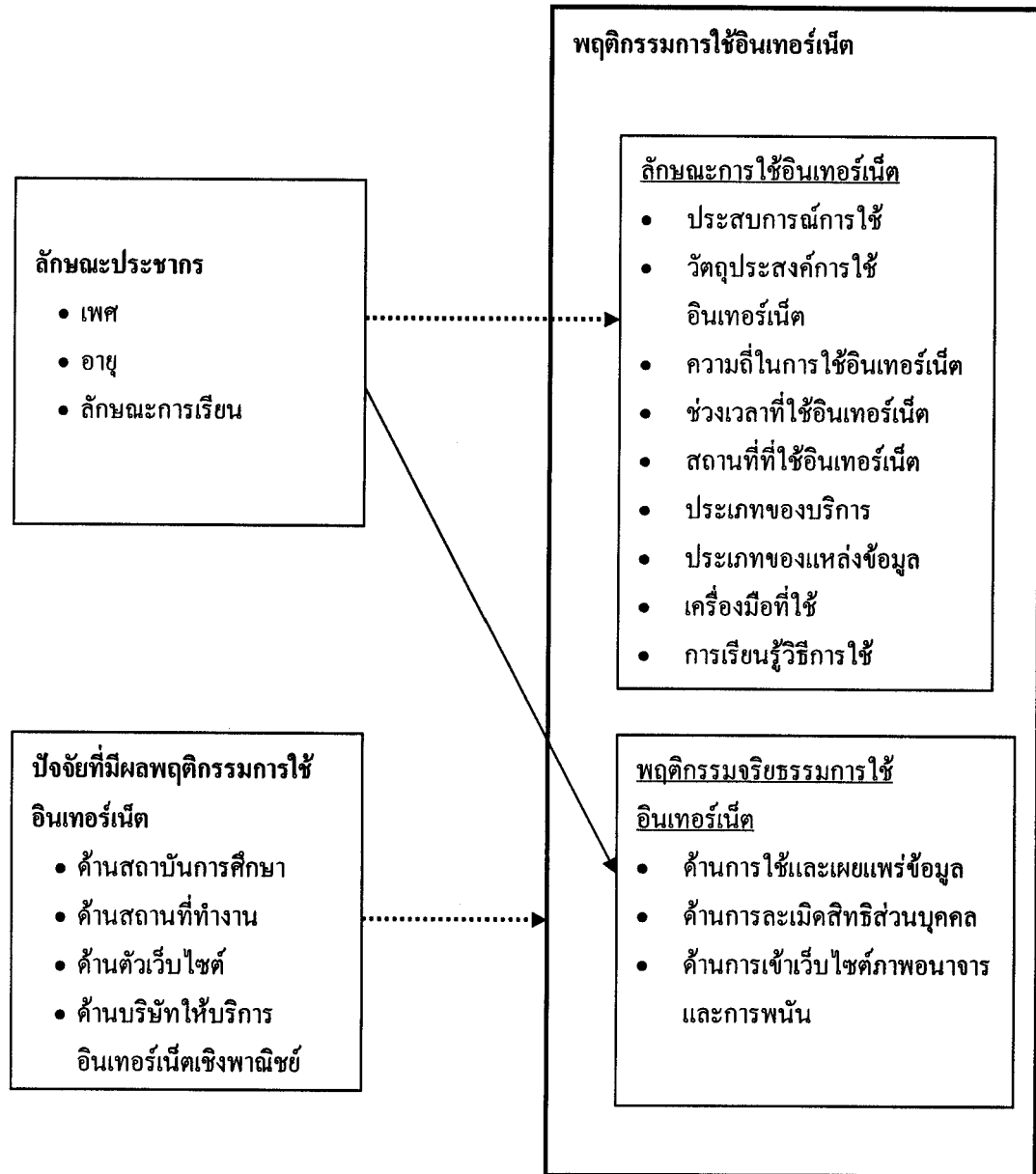
บริหารธุรกิจโดยตรง ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรศึกษาเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนและพัฒนา
พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาเชิงบวก และการบริการอินเทอร์เน็ตของสถาบัน
การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขา
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านบริหารธุรกิจที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต แตกต่างกัน

4.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านบริหารธุรกิจที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต แตกต่างกัน

4.3 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านบริหารธุรกิจที่มีลักษณะการเรียนรู้ต่างกันมีพฤติกรรมจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต แตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 การวิจัยครั้งนี้ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547

5.2 ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตใช้เป็นข้อมูลประกอบการอธิบาย ผู้วิจัยไม่ได้นำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต หมายถึง ลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ตและพฤติกรรมจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

6.2 ลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ ประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต วัตถุประสงค์การใช้อินเทอร์เน็ต ความถี่การใช้อินเทอร์เน็ต ช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต สถานที่ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ประเภทของบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้ ประเภทของแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต เครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และการเรียนรู้วิธีใช้อินเทอร์เน็ต

6.3 พฤติกรรมจริยธรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ พฤติกรรมด้านการใช้และเผยแพร่ข้อมูล ด้านการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ด้านการเข้าเว็บไซต์ภาพอนาจาร และการพนัน

6.4 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา ด้านสถานที่ทำงาน ด้านตัวเว็บไซต์ ด้านบริษัทให้บริการอินเทอร์เน็ตเชิงพาณิชย์ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

6.5 ลักษณะการเรียนรู้ ได้แก่ เรียนอย่างเดียว เรียนและทำงานด้วย

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

งานวิจัยนี้อำนวยประโยชน์แก่ผู้บริหารสถาบันการศึกษาเอกชน อาจารย์ ผู้บริหารสถาบันบริการสารสนเทศและบรรณารักษ์ และผู้ดำเนินการให้บริการอินเทอร์เน็ตเชิงพาณิชย์ ดังนี้

7.1 ผู้บริหารสถาบันการศึกษาเอกชน สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน และพัฒนาสถาบันการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประโยชน์และการบริการอินเทอร์เน็ตของสถาบัน

7.2 อาจารย์สามารถนำผลการวิจัยมาใช้ประกอบการวางแผนการสอนและใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อการสอน และพัฒนาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเชิงบวกของนักศึกษา

7.3 ผู้บริหารสถาบันบริการสารสนเทศและบรรณารักษ์สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน และปรับปรุงการบริการอินเทอร์เน็ตของสถาบันบริการสารสนเทศให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

7.4 ผู้ดำเนินการให้บริการอินเทอร์เน็ตเชิงพาณิชย์สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนารูทกึ่งที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต